

בית-הספר התיכון בגינאה

יעדי ההערכה העיקריים

- לבדוק את יכולת התלמיד לנסח בכתב תגובה מנומקת, ברמה ההולמת לגילו ובהתאם להנחיות.
- לבדוק את יכולת התלמיד לערוך השוואה באמצעות טבלה ובאמצעות טקסט.

תיאור כללי

במוקד המשימה כתבה עיתונאית, העוסקת בתנאי הלימוד ובאורח החיים בבית-הספר בגינאה שבחוף השנהב. בשלב הראשון, התלמידים נדרשים לקרוא את הכתבה ולכתוב איזו תגובה היא מעוררת בהם. בשלב השני, הם צריכים להפיק טבלה, המשווה בין תנאי הלימוד בגינאה לבין תנאי הלימוד בבית-ספרם. הטבלה משמשת להם בסיס לכתיבת טקסט המשווה בין שני בתי-הספר, מטלה שיבצעו בשלב האחרון.

נדרשת יכולת של כתיבה בזיקה לטקסט: עריכת השוואה באמצעות טבלה ובאמצעות טקסט.

מבנה המשימה

זמן	מקום	פעילויות	
יום	בית	קריאה והבנה של כתבה עיתונאית כתיבה עיונית: הנמקה	חלק א
60 דקות	כיתה	כתיבה עיונית: השוואה – באמצעות טבלה ובאמצעות טקסט	חלק ב

מילות מפתח:

- השוואה לפי מודל אורכי
- השוואה לפי מודל רוחבי
- שילוב שפה דבורה ושפה כתובה
- הנמקה
- עבודה תהליכית
- עיבוד, מיזוג וארגון מידע

חלק א: קריאה מוקדמת ותגובה

הסבר כללי

הקריאה המוקדמת בבית נועדה לאפשר לתלמיד היכרות נינוחה של טקסט אותנטי, בלי מסגרת הזמן הכובלת של שיעור.

האם התלמידים ינצלו ביעילות את הקריאה המוקדמת הזאת? הדבר מותנה בהרגלי הקריאה שלהם ובמידת יכולתם לתפוס את הקריאה כתהליך של הפקת משמעות. הדבר תלוי גם במגוון התנסויותיהם הקודמות, באסטרטגיות הקריאה שרכשו ובמוטיבציה שלהם. מכול מקום – חלק זה אינו בא לשקף את יעילות הקריאה ואת עומק ההבנה, שכן לא נדרש מהם דיווח על תהליך הקריאה וההבנה. עם זאת, רמת הביצוע של שאר חלקי המשימה, בכיתה ובזמן מוקצב, מושפעת מאיכות העשייה העצמאית המוקדמת.

הכתבה עצמה נועדה במקורה לקהל רחב, בוגר ומשכיל. למרות זאת, בחרנו להביאה בפני תלמידי חטיבת-הביניים:

א. בשל נושא הכתבה ותכניה הרלוונטיים

ב. בשל העובדה שיש בטקסט עודפות (חזרה על רעיונות ותכנים) העשויה להקל על הבנתו של התלמיד.

מגיבים בכתב בעקבות הקריאה

1. אילו רגשות מעוררת בכם הכתבה? בחרו מבין התגובות המצוטטות... נמקו את בחירתכם...

מטרה

לציין תגובה רגשית מנומקת לכתבה.

הערה

סעיף זה עוסק בפעולת בתר-קריאה (שלאחר קריאה), שבה הקורא עומד במרכז. התלמידים מתבקשים לציין את תגובתם הרגשית לכתבה. עליהם לבחור את המשפט הקולע ביותר לתחושתם מבין המשפטים המצוטטים מפי התלמידים, או לציין תגובה אחרת המתעוררת אצלם בעקבות קריאת הכתבה.

כל תגובה היא לגיטימית, ובלבד שתהיה מנומקת. על כך ניתנת ההערכה (ראו את המחווון שבעמוד הבא).

מניסוי מקדים נוכחנו לדעת, שהתלמידים נוטים להסתפק בתגובה ספונטנית ולקונית, המנוסחת בשפה דבורה, בדומה לתשובה הניתנת במהלך שיעור. מומלץ להסב את תשומת לבם לכך, שהם נדרשים כאן לתגובה משופרטת (elaborated) בכתב, ולניסוח ברור וקריא ההולם שפה כתובה.

מחון (כולל הסברים ודוגמות)

הקריטריונים	רמה 4	רמה 3	רמה 2	רמה 1
תוכן	<ul style="list-style-type: none"> ישנו קשר סיבתי ברור בין התגובה לנימוק ישנה התאמה של הנימוק לתחושה שצוינה ולטקסט ישנה אמירה אישית שיש בה ממד של אמינות ו/או מורכבות ו/או ייחודיות 	<ul style="list-style-type: none"> ישנו קשר סיבתי בין התגובה לנימוק ההתאמה של הנימוק לתחושה שצוינה ולטקסט נמוכה למדי ישנה אמירה אישית המייחדת במשהו את הכותב 	<ul style="list-style-type: none"> מצוינת תחושה, אך הנימוק אינו מספק מסיבות שונות (עמום, לא ממוקד, לא רלוונטי) ישנה אמירה אישית אך היא סתמית או עמומה 	<ul style="list-style-type: none"> אין נימוק או שהנימוק לא רלוונטי לטקסט או לתחושה שצוינה; לחלופין, אין ציון של תחושה מסוימת אין אמירה אישית, לחלופין, האמירה אינה רלוונטית
תקינות	<ul style="list-style-type: none"> ניכרת שליטה במוסכמות הכתיבה: בתחביר, בפיסוק ובכתיב ניכרת שליטה בצירופי לשון ובצורות דקדוקיות 	<ul style="list-style-type: none"> ניכרת שליטה סבירה במוסכמות הכתיבה: בתחביר, בפיסוק ובכתיב ניכרת שליטה סבירה בצירופי לשון ובצורות דקדוקיות 	<ul style="list-style-type: none"> ניכרת שליטה מועטה במוסכמות הכתיבה: בתחביר, בפיסוק ובכתיב ניכרת שליטה מוגבלת בצירופי לשון ובצורות דקדוקיות 	<ul style="list-style-type: none"> אין שליטה במוסכמות הכתיבה: בתחביר, בפיסוק ובכתיב אין שליטה בצירופי לשון ובצורות דקדוקיות

01

02

רמה 4 הדוגמות מתייחסות לקריטריון התוכן.

- הכתבה עוררה בי רחמים לתלמידים. הם רוצים לרכוש השכלה אך ללא יכולת בגלל התנאים. הם עניים, אין להם ציוד מתאים, הם לומדים בצפיפות.
- הכתבה מתסכלת אותי, כי כשקוראים דבר כזה אי אפשר להתעלם מזה, או להגיד כמה חבל וללכת הביתה. כשאתה קורא דבר כזה, אתה מבין שאתה צריך לעשות משהו בנידון.
- הכתבה לימדה אותי להעריך את מה שיש לי ואת בית-ספרי, למרות שיש לו תקציב נמוך.
- אני מזדהה עם ליאת (כעס), כי בכל מקום בעולם זאת זכות הילדים ללמוד, כדי להבטיח עתיד טוב יותר.

רמה 3 גם מעורר רחמים וגם מנחם אותי שאני כל הזמן חושב שבית-הספר שלנו גרוע אבל כאן

- אני רואה שלהם אפילו אין שולחן ללמוד עליו ממש מעורר רחמים.
- הכתבה גרמה לי לרחם על הילדים אם זה בלימודים, בחיים או בבית. קשה להם. אולי גם אין להם אוכל. איזה מסכנים. אבל הם גם לא מכירים חיים אחרים, ואולי זה יכול קצת לנחם.
- הערה:** ניכר שהכותבת גיבשה את דעתה תוך כדי כתיבה, ולא טרחה לשכתב את הטקסט הספונטני. אך על אף הליקוי במבע, יש כאן בכל זאת אמירה אישית, מרחיבה ומפרשת.

רמה 2 הכתבה גורמת לי לרחם על האנשים, אין להם הרבה כסף והם מאוד רעבים.

- הערה:** הנימוק אינו מתייחס למצוקה העיקרית שבה הטקסט עוסק – תנאי הלימוד בבית-הספר.
- אני חושבת שכל התגובות נכונות, מפני שהכתבה גם הכעיסה אותי וגם ניחמה אותי וגם עוררה בי רחמים, וגם הייתה בי תחושה של חוסר אונים ושל יאוש מבחינתם.
- הערה:** הכותבת אינה מביאה נימוקים, על אף השימוש במילת הקישור "מפני ש". היא חוזרת על רשימת התגובות שצוטטו ומביאה אותן כסיבות לתחושותיה. יחד עם זאת, יש כאן ביטוי לאמביוולנטיות הרגשית שהטקסט הזה מעורר.

חלק ב: עריכת השוואה

הסבר כללי

תלמידים (או מורים) שקוראים טקסט העוסק באורח החיים בבית-הספר מעניקים, בעת הקריאה, משמעות לטקסט זה, בין השאר באמצעות פעולה של השוואה הנעשית בינם לבינם: הם משווים בין אורח חייהם לבין אורח החיים המתואר בטקסט. בחלק זה, התלמידים מתבקשים להוציא את ההשוואה מן הכוח אל הפועל. הם אינם זקוקים לידע מוקדם. הטקסט מספק להם שפע של מידע על בית-הספר בגינאה, ומידע זה יהיה הבסיס להשוואה עם בית-ספרם, אשר אותו הם אמורים להכיר היטב.

השוואה באמצעות טבלה

1. מלאו את טבלת ההשוואה שלפניכם. נסחו אותה בפירוט...

מטרות

למייין נתונים ולהכלילם באמצעות טבלה.

הערה

טבלת ההשוואה אמורה להיות עבור התלמיד בסיס מארגן ומרכז של המידע לקראת כתיבת טקסט ההשוואה.

מהניסוי המקדים למדנו, שבעת כתיבת טקסט תלמידים מסתפקים בהפגנת הידע שלהם, ומזניחים מרכיבים אחרים, אשר קשורים בכישורי מיון והכללה ובבנייה מוקפדת של טבלה: תלמידים רבים ציינו בטבלה את הקטגוריה להשוואה, אך לא הצליחו לפרטה בהתאם; או שלא הבחינו בין הקטגוריה לבין פריטי המידע שהיא כוללת, וציינו את פריט המידע כקטגוריה; או שציינו כקטגוריה נפרדת פריט מידע השייך לקטגוריה אחרת שכבר צוינה; או שהסתפקו בניסוח כוללני, מבלי להציג את פריטי המידע המתאימים. כמו כן, היו תלמידים שלא שמרו על עקביות לא באופן הרישום של הטבלה (ההתאמה בין שורות הטבלה לבין הטורים שלה) ולא בניסוחה. (ראו את המחווון שבעמוד הבא).

מחון (כולל הסברים ודוגמות)

רמה 1	רמה 2	רמה 3	רמה 4	הקריטריונים
<ul style="list-style-type: none"> תכולה: לא מוצגות קטגוריות או מוצגת קטגוריה אחת בלבד, או מוצגות קטגוריות שאינן רלוונטיות לטקסט או למטלה; אין פירוט 	<ul style="list-style-type: none"> תכולה: מוצגות לפחות 2-3 קטגוריות שונות, בהן גם כאלו שאינן להן סימוכין בטקסט; ופירוטן דל ("יש" / "אין", "בסדר" / "לא בסדר" וכדומה) 	<ul style="list-style-type: none"> תכולה: מוצגות לפחות 4 קטגוריות שונות, הנובעות מן הכתבה, והן מפורטות (לפחות באופן חלקי) 	<ul style="list-style-type: none"> תכולה: מוצגות 5 קטגוריות שונות, הנובעות מן הכתבה, והן מפורטות כראוי 	<p>תוכן</p>
<ul style="list-style-type: none"> אין הכללות, או שהקטגוריות אינן ברורות מוצגת רשימה לא ממוינת של פריטי מידע, שלא עובדו לצורך השוואה 	<ul style="list-style-type: none"> ישנם ליקויים בביצוע ההכללה (בקביעת הקטגוריות ובניסוחן): ישנה חזרה על קטגוריות, או שהניסוח שלהן רשלני על פי רוב, אין הבחנה ברורה בין הקטגוריות לבין פריטי המידע המדגימים אותן 	<ul style="list-style-type: none"> ההכללה והניסוח טובים רק בחלק מן הקטגוריות המוצגות לא תמיד ישנה הבחנה ברורה בין הקטגוריות לבין פריטי המידע המדגימים אותן 	<ul style="list-style-type: none"> ניכר כושר הכללה (בקביעת הקטגוריות ובניסוחן) ישנה הבחנה ברורה בין הקטגוריות לבין פריטי המידע המדגימים אותן 	<p>כישורי מיון והכללה</p>
<ul style="list-style-type: none"> ישנם ליקויים חמורים ברישום בתוך הטבלה, המונעים ממנה למלא את ייעודה כטבלת השוואה אין התאמה (תכנית וגרפית) בין כותרות הטבלה לבין הפריטים המצוינים בה, ובין העמודות לבין עצמן (קטגוריה / ביה"ס א' / ביה"ס ב') / הרישום רשלני ומקשה את קריאת הנתונים ואת הבנתם 	<ul style="list-style-type: none"> ישנם ליקויים רבים ברישום בתוך הטבלה, הפוגמים בתמציתיות שלה ובקומפקטיות שלה ישנה רק מעט התאמה (תכנית וגרפית) בין כותרות הטבלה לבין הפריטים המצוינים בה ובין העמודות לבין עצמן (קטגוריה / ביה"ס א' / ביה"ס ב') 	<ul style="list-style-type: none"> ישנם ליקויים בודדים ברישום בתוך הטבלה לא תמיד ישנה התאמה (תכנית וגרפית) בין כותרות הטבלה לבין הפריטים המצוינים בה ובין העמודות לבין עצמן (קטגוריה / ביה"ס א' / ביה"ס ב') 	<ul style="list-style-type: none"> רישום מוקפד ומדויק בתוך הטבלה ניכרת התאמה (תכנית וגרפית) בין כותרות הטבלה לבין הפריטים המצוינים בה ובין העמודות לבין עצמן (קטגוריה / ביה"ס א' / ביה"ס ב') 	<p>תקינות השימוש בטבלה</p>

03

04

05

תשובה אפשרית לרמה 4

רשימת קטגוריות אפשריות להשוואה:

- מספר הילדים בכיתה או בבית-הספר (או בעיית הצפיפות)
- סדר היום והנהלים בבית-הספר
- המשמעת בבית הספר והיחס ללימודים בו
- מצב התחזוקה של הכיתות
- הציוד הלימודי בבית-הספר
- עזרים להוראה
- אופן הוראת המדעים
- תפקוד הספרייה

רמה 4

קטגוריות (נקודות להשוואה)	בית-הספר בגינאה	בית-הספר שלי
מספר התלמידים בכיתה	80-65	40-35
תפקיד בית-הספר	מוסד חינוכי, מקום מפלט מאבטלה	מוסד חברתי חינוכי, מיועד ללמידה
הצטיידות התלמידים לבית-הספר	שני ספרי לימוד משומשים, ושני עטים כדוריים: כחול ואדום	ספרים וקלסרים לכל מקצוע, מחברות, קלמר הכולל עטים, עפרונות, מחקים, טיפקס, סרגל
אחזקה	קירות מתקלפים, אין רצפה, אין חלונות, אין דלת, אין ארונות	קירות צבועים, יש חלונות, דלתות, רצפות, ארונות ומנעולים
ספרייה	אין רצפה, 3 ארונות של ספרים, אין חלונות (חשוך)	יש רצפה. מגוון רחב של ספרים, יש חלונות (מואר)

רמה 3

קטגוריות (נקודות להשוואה)	בית-הספר בגינאה	בית-הספר שלי
ספרים ומחברות	שני ספרים ומחברת אחת	הרבה ספרים והרבה מחברות
תנאי לימוד	קשים מאוד	נוחים
חברה	קטינות בהיריון, תיכוניסטיות שעוסקות בזנות	בסדר גמור, ואין בעיות כמו בגינאה
מצב כספי	קשה להשיג כסף ועבודה	קל להשיג עבודה
גירים	אין להם גירים צבעוניים כדי לשרטט על הלוח ולהדגיש	לנו כן יש גירים צבעוניים

הערות: אף-על-פי שמוצגות כאן חמש קטגוריות, רק מקצתן יכולות להתקבל כקטגוריות ראויות. למשל: "גירים" ו"ספרים ומחברות", שהם ללא ספק פריטים השייכים לקטגוריה "ציוד לימודי", מסווגים בטבלה כשתי קטגוריות שונות; בקטגוריית "תנאי הלימוד", המידע כוללני ואינו מפורט; הקטגוריה "מצב כספי", והפריטים הנכללים בה, אינם רלוונטיים להשוואה בין בתי-הספר. מבחינת התקינות של רישום הטבלה – השימוש בביטויים "לנו" ו"להם" מיותר.

רמה 2

קטגוריות (נקודות לשוואה)	בית-הספר בגינאה	בית-הספר שלי
כמות התלמידים	70	36
ספרי לימוד	יש	אין
ציוד	אין	יש
בעיות חברה	יש	יש

הערות: הפריט "ספרי לימוד" שייך לקטגוריה "ציוד"; המידע מועט וכוללני ("יש"/"אין").

השוואה באמצעות טקסט

2. כתבו טקסט מאורגן ומנוסח היטב, המשווה בין תנאי הלימוד... בגינאה לבין... בית-ספרכם...

מטרה

להפיק טקסט תקין של השוואה על-פי מידע נתון.

הערה

בסעיף הקודם נבדקה יכולתו של התלמיד למיין נתונים ולהכלילם באמצעות הטבלה. בסעיף זה נבדקת היכולת להפיק טקסט תקין של השוואה, על-פי מידע נתון. כדאי להבהיר מראש לתלמידים, שהעתקת הטבלה כפי שהיא אינה מספקת, ולהדגיש בפניהם, שבסעיף זה נבחנים לא רק תוכן דבריהם, אלא גם יכולתם להפיק טקסט מילולי רצוף, המשווה בין שני אובייקטים מחמש בחינות. הטקסט צריך להיות מאורגן כראוי ולהיכתב בנוסח מידעי (אינפורמטיבי) ככל האפשר.

כדאי להמליץ לתלמידים לנצל את הזמן גם לכתיבת טיוטה!

מחון (כולל הסברים ודוגמות)

רמה 1	רמה 2	רמה 3	רמה 4	הקריטריונים
<ul style="list-style-type: none"> תכולה: ישנה התייחסות לכל היותר רק לקטגוריה אחת הנובעת מן הטקסט. ישנם ליקויים בהחלת הקטגוריות על שני בתי-הספר המשווים השימוש במידע הלקוח מן הטקסט מועט אין כמעט פירוט ופיתוח רעיוני של ההשוואה: ההשוואה מצומצמת / לא ממוקדת 	<ul style="list-style-type: none"> תכולה: ישנה התייחסות ל-2-3 קטגוריות הנובעות מן הטקסט. לא תמיד הן מוחלטות על שני בתי-הספר המשווים השימוש במידע הלקוח מן הטקסט מועט ישנם ליקויים בפירוט ובפיתוח הרעיוני של ההשוואה: ההשוואה מצומצמת / לא ממוקדת 	<ul style="list-style-type: none"> תכולה: ישנה התייחסות ל-4-5 קטגוריות הנובעות מן הטקסט וההחלה שלהן (ברוב המקרים) על שני בתי-הספר המשווים ישנו שימוש במידע הלקוח מן הטקסט ישנו פירוט ופיתוח רעיוני בחלק מן ההשוואה 	<ul style="list-style-type: none"> תכולה: ישנה התייחסות ל-5 קטגוריות הנובעות מן הטקסט וההחלה שלהן על שני בתי-הספר המשווים ניכרים מהימנות ודיוק בשימוש במידע הלקוח מן הטקסט בולטות בפירוט ובפיתוח הרעיוני של ההשוואה 	<p>תוכן</p>
<ul style="list-style-type: none"> הטקסט אינו מאורגן כטקסט השוואה, אלא כדיווח או כאוסף לא ממוין של פריטי מידע וקטגוריות בטקסט אין פתיחה המתייחסת להשוואה או שהשוואה שתמית / כללית; הסיום חסר, סתמי או לא רלוונטי 	<ul style="list-style-type: none"> המבנה הלוגי-רטורי של ההשוואה לקוי: הוא אינו ברור או אינו עקבי (למשל, פעם נקודת המוצא להשוואה היא קטגוריה, ופעם אחרת אחד האובייקטים המשווים) הפתיחה והסיום, אם קיימים, הם סתמיים או כלליים או חלקיים אין התאמה בין מקדם הארגון (אם קיים) לתוכן הטקסט ולמבנהו 	<ul style="list-style-type: none"> כתיבה במבנה לוגי-רטורי של השוואה – אורכית או רוחבית הטקסט לא תמיד עונה על דרישת הלכידות מבחינת העקביות בשיטת ההשוואה יש ליקוי כלשהו בפתיחה ו/או בסיום: בניסוח מקדם הארגון או בשילוב התייחסות אישית בטקסט 	<ul style="list-style-type: none"> ניכר שימוש מושכל ועקבי במבנה לוגי-רטורי של השוואה – אורכית או רוחבית קיימת לכידות טובה: עקביות בשיטת ההשוואה הכתיבה של הפתיחה והסיום הולמת (הפתיחה בעלת מקדם ארגון ברור הרומו לתוכן ההשוואה ולארגונה. הסיום יכול לכלול התייחסות אישית) 	<p>מבנה</p>

06

07

רמה 1	רמה 2	רמה 3	רמה 4	הקריטריונים
<ul style="list-style-type: none"> המבע אינו תואם את הסוגה ואת מטרת הכתיבה (כתיבה עיונית של טקסט השוואה) הטקסט עוסק ברובו בעמדתו ובתחושתו של הכותב, ולא בעובדות אין שימוש באמצעי קישור להשוואה, או שקיים שימוש לא הולם באמצעי קישור הן לצורך ההשוואה והן ברמת המשפט וברמת השיח 	<ul style="list-style-type: none"> המבע תואם במידת-מה את הסוגה ואת מטרת הכתיבה (כתיבה עיונית של טקסט השוואה) אין הבחנה בין הצגת עובדות (אינפורמציה) לבין הבעת רגשות והערכה אישית קיים שימוש מצומצם ולקוי באמצעי קישור הן לצורך ההשוואה והן ברמת המשפט וברמת השיח 	<ul style="list-style-type: none"> המבע תואם את הסוגה ואת מטרת הכתיבה (כתיבה עיונית של טקסט השוואה) לא תמיד ישנה הבחנה בין הצגת עובדות (אינפורמציה) לבין הבעת רגשות והערכה אישית קיים שימוש באמצעי קישור הן לצורך ההשוואה והן ברמת המשפט וברמת השיח 	<ul style="list-style-type: none"> ניכרת התאמה מיטבית של המבע לסוגה ולמטרת הכתיבה (כתיבה עיונית של טקסט השוואה) ניכרת הבחנה מודעת בין הצגת עובדות לבין הבעת רגשות והערכה אישית קיים שימוש נכון ומגוון באמצעי קישור הן לצורך ההשוואה והן ברמת המשפט וברמת השיח 	מבע
<ul style="list-style-type: none"> אין שליטה במוסכמות הכתיבה: בתחביר, בפיסוק ובכתיב עימוד: הטקסט כתוב כחטיבה אחת, ללא פסקות, או שהחלוקה לפסקות שרירותית אין שליטה בצירופי לשון ובצורות דקדוקיות 	<ul style="list-style-type: none"> קיימת שליטה חלקית / מועטה במוסכמות הכתיבה: ישנן שגיאות בתחביר, בפיסוק ובכתיב עימוד: החלוקה לפסקות אינה הולמת תמיד את המבנה והתוכן השליטה בצירופי לשון ובצורות דקדוקיות מוגבלת 	<ul style="list-style-type: none"> ניכרת שליטה במוסכמות הכתיבה: בתחביר, בפיסוק ובכתיב קיים עימוד: לרוב החלוקה לפסקות נכונה ניכרת שליטה סבירה בצירופי לשון ובצורות דקדוקיות 	<ul style="list-style-type: none"> ניכרת שליטה טובה במוסכמות הכתיבה: בתחביר, בפיסוק ובכתיב העימוד הולם, החלוקה לפסקות נכונה ניכרת שליטה טובה בצירופי לשון ובצורות דקדוקיות 	תקינות

08

09

- **רמה 4** אני עורך השוואה בין בית-הספר בגינאה, אפריקה, לבין בית-הספר שלי בגדרה, ישראל. את ההשוואה אני עורך על פי 5 קריטריונים: צפיפות התלמידים בכיתות, תנאי ה"מחיה", הציוד הלימודי, מצב המורים, שליטה בשפות. בכיתתי 34 תלמידים, ובבית-הספר כולו כ-1000 תלמידים, ואילו בכיתות בביה"ס בגינאה 65-80 תלמידים. ביה"ס בגינאה מכיל פי 4 תלמידים מאשר אצלנו. כל זה יוצר תנאים קשים ללימוד. ...
- הערות:** מקדם הארגון שבפתיחה מציין את התוכן; טקסט ההשוואה בנוי לפי המודל הרוחבי – הכותב מציג כל אחת מן הקטגוריות, ומפרט אותן לגבי כל אחד מבתי-הספר המשווים. המבע שוטף – הטקסט עבר עיבוד, ואינו מועתק כפי שהוא מן הטבלה.
- בית-ספרי הוא יחסית טוב, ועכשיו, לאחר שקראתי את הכתבה אני לומד להעריך אותו יותר. אסביר את דבריי על ידי 5 קריטריונים, ואשווה את המצב לגינאה.
- הערה:** זאת דוגמה למשפט פתיחה טוב, שיש בו התאמה של המבע לסוגה – הוא משלב בין קול אישי לבין כתיבה פורמלית של השוואה.
- **רמה 3** ביטחון אישי: כיתותינו בטוחות דיין, ואין כל חשש: אם יש בעיות כלשהן יש למי לפנות: למורה, ליועצת או למנהלת.
- ביה"ס בגינאה לעומת זאת, יש צפיפות, אין תקציב... לפי הכתוב אפשר לשער שהתלמידים לא מרגישים בטוחים בביה"ס, ואין להם למי לפנות כשהם צריכים עזרה.
- הערות:** הקטגוריה "ביטחון אישי" אינה מבוססת על הטקסט, אם כי הכותב מודע לכך בציינו: "לפי הכתוב אפשר לשער ש...". פריט המידע "אין תקציב" אינו רלוונטי לקטגוריה זו.
- **רמה 1** ביה"ס בגינאה מאוד מוזנח, וביה"ס שלי יחסית בסדר גמור. שם הקירות מתקלפים ומוזנחים. יש 65 ילדים בכיתה אין מנעולים ברוב הדלתות ואין ארונות לשמירת ספרי ג"ג. אין ניסויים אין גירים ובקיצור הכל מוזנח. לעומת זאת בביה"ס שלי הקירות בסדר גמור, ומנעולים ברוב הדלתות יש, וארונות לשמירת ציוד יש, וספרי ג"ג יש, וגירים יש, ומעבדות יש. מסקנה כמעט כל ביה"ס בגינאה מוזנח, לעומת זאת הבית ספר שלי בהרבה יותר מושקע.
- הערות:** זהו הטקסט כולו. הטקסט מכיל אוסף מעורב של פריטי מידע לגבי שני בתי-הספר. המבע אינו הולם לסוגה ולסביבת המטלה; אין פתיחה המתייחסת להשוואה. הטקסט בנוי כולו כחטיבה אחת, ללא חלוקה לפסקות.
- בגינאה המצב ממש נורא. הילדים מסכנים. אין להם כסף לספרי לימוד, לבוש, נעליים. והבנות מצויות בסכנה של אונס. גם בארץ יש סכנה של אונס, אבל יש לבנות למי לפנות, אצלנו יש מודעות גבוהה יותר. בגינאה לומדים ילדים רבים בכיתה ואני אינני יודעת איך הם מסוגלים. אני חושבת שאצלנו זה הרבה, אז קשה לי לתאר את המצב שמה. אני חושבת גם על המורים שם, איך הם מצליחים ללמד ללא אמצעי לימוד...
- הערות:** זהו הטקסט כולו. הטקסט מתייחס אמנם לחמש קטגוריות, אך אינו מאורגן כטקסט השוואה, כפי שנדרש במטלה. זהו טקסט אישי-ריגושי, שמסתפק בשיבוץ עובדות מתוך הכתבה.
- שני הטקסטים הנ"ל טובים בהחלט כטיוטת עבודה.